

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΟ ΣΤΕΡ

- 7/10/2013 Μια καλύτερη ζωή *Σεντρίκ Καν*
- 14/10/2013 Τα μυθικά πλάσματα του νότου *Μπεν Ζέιτλιν*
- 21/10/2013 *Blancanieves* *Πάμπλο Μπέργκερ*
- 28/10/2013 Η διπλή ζωή της Βερόνικα *Κριστόφ Κισλόφσκι*
- 4/11/2013 Τα παιδιά του πολέμου *Κέιτ Σόρτλαντ*
- 11/11/2013 Μετά το Μάη *Ολιβιέ Ασαγιάς*
- 18/11/2013 Η επίθεση *Ζιάντ Ντουεϊρί*
- 25/11/2013 Άννα Καρένινα *Τζο Ράιτ*
- 2/12/2013 Ένα καλοκαίρι *Τζεφ Νίκολς*
- 9/12/2013 Πίσω από τους λόφους *Κριστιάν Μουντζίου*
- 16/12/2013 Μετά τη Λουτσία *Μισέλ Φράνκο*
- 6/1/2014 Διατριβή για ένα φόνο *Ερνάν Γκολντφρίντ*

ΕΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ - MUD

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Τζεφ Νίκολς
Ηθοποιοί: Μάθιου Μακόνναχι, Σαμ Σέπαρντ
 Ρις Γουΐδερσπουν, Τάι Σέρινταν
Χώρα: ΗΠΑ (Έγχρωμη)
Διάρκεια: 130'

Πρώτη προβολή: Ώρα 6.00 μ.μ.
Δεύτερη προβολή: Ώρα 8.15 μ.μ.
Τρίτη προβολή: Ώρα 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις:

- Υποψήφιο για Χρυσό Φοίνικα στο Φεστιβάλ των Καννών (2012)

Ο Έλις και ο Νέκμπον, δυο παιδιά που ζουν στις όχθες του Μισισιπή, ανακαλύπτουν μια βάρκα πάνω στα κλαδιά πανύψηλων δέντρων. Εξερευνώντας το περίεργο θέαμα θα ανακαλύψουν ότι στο «δεντρόσπιτο» έχει πρόσφατα εγκατασταθεί ο Μαντ, ένας πεινασμένος μυστηριώδης τύπος που ζητά τη βοήθειά τους. Τα δύο αγόρια θα δεχτούν να τον βοηθήσουν, προσφέροντάς του φαί και παραδίδοντας ερωτικά σημειώματα στην αγαπημένη του Τζούνιπερ.

Ο 35χρονος Τζεφ Νίκολς ("Ιστορίες Πυροβολισμών", "Καταφύγιο") μιλά για την παλιά Αμερική, αυτή της εργατικής περηφάνιας, της αρμονικής συμβίωσης

του ανθρώπου με τη φύση, της κοινοτικής αλληλοβοήθειας, αλλά και του W.A.S.P και του μικροαστικού κομφορμισμού που επικρατεί σε όλα τα μήκη και πλάτη της αχανούς χώρας. Και από την άλλη, αφηγείται μια ιστορία ενηλικίωσης, ένα βρόμικο και μελαγχολικό "Στάσου πλάι μου", που θα προσπαθήσει να ορίσει στην οθόνη δύσκολες, αν και αρχετυπικές έννοιες, όπως η φιλία, η προδοσία και πάνω από όλα η αγάπη.

Ο Τζεφ Νίκολς είναι, μαζί με τον Πολ Τόμας Αντερσον και τον Γουές Αντερσον, από τους πιο ταλαντούχους και ανανεωτικούς σκηνοθέτες του σύγχρονου Χόλιγουντ. Το ταλέντο για ανανέωση και συναρπαστική αφήγηση, καθώς και σωστή καθοδήγηση των ηθοποιών, το έδειξε ήδη και στις δύο πρώτες του ταινίες, «Shotgun Stories» και «Το κρησφύγετο», στοιχεία που κυριαρχούν και στη νέα του αυτή ταινία.

Τη φορά αυτή ο Νίκολς στρέφεται σ' ένα θρίλερ μυστηρίου, με φόντο τον αμερικανικό Νότο, όταν δύο αθώοι έφηβοι, ο Έλις (ο γνωστός μας από «Το δέντρο της ζωής», Τάι Σέρινταν) και ο Νέκμπουον (Τζέικομπ Λόφλαντ), στη διάρκεια του ταξιδιού τους σ' ένα νησάκι στο Μισισιπή, συναντούν ένα φυγόδικο (ο Μάθιου ΜακΚόννοχι σ' έναν από τους καλύτερους ρόλους του), που αναζητά μια ομάδα κυνηγών επικηρυγμένων, και αποφασίζουν να τον βοηθήσουν να βρει την αγαπημένη του, Τζούνιπερ (Ρις Γουΐδερσπουν) και να διαφύγει μαζί της.

Σημασία για τον Νίκολς δεν έχει τόσο το μυστήριο (χρησιμοποιεί το είδος για να το ανατρέψει) όσο η καταγραφή των σχέσεων που αναπτύσσονται ανάμεσα στον Ελις και τον φυγόδικο Μαντ. Καταγραφή που γίνεται με άφθονο χιούμορ, με προσοχή στις μικρολεπτομέρειες, με ένα άνετο, καθόλου κουραστικό, ρυθμό, με τη μουσική να υποβάλλει διακριτικά την ατμόσφαιρα και με την κάμερα να αποτυπώνει την όλη εξέλιξη, με τις πάντα ευπρόσδεκτες ανατροπές της αλλά και τις σουρεαλιστικές πιναλίες (όπως εκείνη με τη βάρκα πάνω στο δέντρο) κι όπου οι φυσικοί χώροι (η ταινία γυρίστηκε στην περιοχή του Αρκανσο, όμορφα φωτογραφημένη από τον τακτικό καμέραμαν του Νίκολς, Ανταμ Τσόνου) είτε σχολιάζουν είτε έρχονται σε αντίστιξη με τα δρώμενα.

Βασικό ρόλο στην ιστορία παίζουν ο έρωτας και οι διάφορες πτυχές του, από τη μια ο απόλυτος έρωτας του Μαντ για την Τζούνιπερ και από την άλλη ο έρωτας όπως τον αντιμετωπίζει, και προσπαθεί να τον ερμηνεύσει μέσα από τη δική του, πικρή εμπειρία, ο Ελις. Είναι στιγμές που η ταινία μοιάζει με παραμύθι, ένα όμορφο **παραμύθι** για μεγάλους, σαν εκείνες που διηγείται στα βιβλία του ο Μαρκ Τουέιν, με το δράμα, τους κινδύνους και τα ηθικά και άλλα διλήμματα (είναι σκηνές που μουθύμισαν το πανέμορφο παραμύθι του Τσαρλς Λότον, «Η νύχτα του κυνηγού»), που ο **Νίκολς ξέρει να αφηγείται με αγάπη, φαντασία και έμπνευση.**

ΝΙΝΟΣ ΦΕΝΕΚ ΜΙΚΕΛΙΔΗΣ

Ο πρωτότυπος, ξενόγλωσσος τίτλος σημαίνει λάσπη και λάσπη υπάρχει μπόλική στην τελευταία ταινία του αξιόλογου αμερικανού σκηνοθέτη Τζεφ Νίκολς. Mud όμως είναι και το όνομα του κεντρικού ήρωα της ιστορίας, ενός ηλιοκαμένου, γυμνασμένου ξανθού άντρα (Μάθιου Μακ Κόναχι) κρυμμένου στο ύπαιθρο όπου δυο αγόρια τον ανακαλύπτουν τυχαία. Για ποιά λόγο έχει επιλέξει ως καταφύγιο την ερημική περιοχή στον ποταμό Αρκανσας; Περιέργεια και φαντασία κυριαρχούν το μυαλό ενός από τα παιδιά (Τάι Σέρινταν) που συγχρόνως βλέπει στο πρόσωπο του Mud ένα πατρικό πρότυπο. Ο μικρός θα γίνει ο σύνδεσμός του με τον έξω κόσμο και αυτό θα σημαίνει μια πρώτη βουτιά του στην επικίνδυνη περιπέτεια της ζωής.

Μυστικά και ψέματα βγαίνουν σιγά-σιγά στην επιφάνεια, ο Νίκολς κτίζει την ιστορία του με βήματα σταθερά και υπομονετικά. Ένας έρωτας, ένας φόνος, μια ιστορία εκδίκησης, μια προδοσία, μια γυναίκα (επιτέλους η Ρις Γουίδερσπουν «τσαλακώνεται» μπροστά στον φακό). Το παιδί στη μέση όλων αυτών, ο καταλύτης. Ένας μοντέρνος (και λειτουργικός) συνδυασμός από τον Χάκλμπερι Φιν του Μαρκ Τουέιν και τον Πιπ, το αγόρι στις «Μεγάλες προσδοκίες» του Καρόλου Ντίκενς, το οποίο αποκτά έναν σύνδεσμο ζωής με τον καταζητούμενο που βοηθά.

Ετσι και εδώ, το τέλος της παιδικής αθωότητας συνδυάζεται με την τραγωδία, μόνον που εδώ, την διαφορά κάνει ο ίδιος ο σκηνοθέτης. Ο φακός του Νίκολς κοιτάζει με όρεξη το τοπίο όπου η ιστορία εκτυλίσσεται, το αφήνει να λειτουργήσει οργανικά, να γίνει κομμάτι της αφήγησης. Το μυστήριο της φύσης εξακολουθεί να γοητεύει δημιουργικά τον αμερικανό σκηνοθέτη, όπως είχε φανεί στην αμέσως προηγούμενη (αν και κατώτερη) ταινία του, το «Καταφύγιο».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ

Ο Τζεφ Νίκολς έχει σκηνοθετήσει τρεις ταινίες μέχρι

τώρα. Με την τρίτη, «Mud-Ένα Καλοκαίρι», επιβεβαιώνει τις αισθητικές του προτιμήσεις και κατατάσσεται ανάμεσα στους σημαντικότερους αμερικανούς σκηνοθέτες της γενιάς του. Το «Mud-Ένα Καλοκαίρι» μάς υπόσχεται ένα ταξίδι μύησης στην καρδιά του Μισισιπή, μια περιπέτεια στα μυστικά της ζωής και της ενηλικίωσης.

Η φύση φαίνεται να είναι μία από τις βασικές σταθερές των έργων του Νίκολς. Μετά τους απέραντους σιτοβολώνες που χρησίμευαν ως background στις «Ιστορίες Πυροβολισμών» και τον άπλετο ορίζοντα στο «Καταφύγιο», ο σκηνοθέτης στρέφεται ακόμη πιο έντονα στο μαγευτικό σύμπαν της φύσης από όπου αντλεί στοιχεία για να πλάσει το φανταστικό κόσμο των εικόνων του. Τώρα, μας μεταφέρει στις όχθες του μεγάλου ποταμού Μισισιπή, όπου θα εκτεθεί και το μεγαλύτερο μέρος της διήγησης και όπου θα δράσουν πρόσωπα άγρια, ανεξάρτητα και ατίθασα, κατ' εικόνα των στοιχείων της φύσης.

Και πράγματι, ο κεντρικός χαρακτήρας φέρει το όνομα «Mud», από τον οποίο πήρε και τον τίτλο η ταινία. «Mud» σημαίνει λάσπη. Ο Mud (Μάθιου ΜακΚόναχι) είναι ένας ημι-άγριος τύπος που μένει μέσα σε μια παλιά βάρκα αραγμένη πάνω σε ένα δένδρο (!). Το υγρό στοιχείο, ασταθές πάντα και ρευστό, αναμειγνύεται περίτεχνα με τη συμπαγή αγριότητα της πλούσιας βλάστησης και πανίδας συνθέτοντας ένα περιβάλλον μέσα από το οποίο αναδύονται υπάρξεις μυστηριώδεις, μυσταγωγικές, περιθωριακές, ανήσυχες και επαναστατικές.

Η αντίθεση μεταξύ του σταθερού (γη) και του αβέβαιου ή φευγαλέου (νερό) αποτελεί μια άσκηση ύφους που έχει υιοθετηθεί από πολλούς κινηματογραφιστές, ξεχωρίζοντας εκείνους του γαλλικού ιμπρεσιονισμού. Για παράδειγμα, ο Epstein κάνει κάτι παρόμοιο στο φιλμ «La belle Nivernaise».

Σε αυτό το ντεκόρ εντάσσονται τα πρόσωπα του δράματος. Δύο έφηβοι, ο Ellis (Τάι Σέρινταν) και ο Neckbone (Τζέικομπ Λόφλαντ) διασκεδάζουν την ανία τους κάνοντας εξερευνησεις στα πέριξ της περιοχής όπου ζουν. Με μια βάρκα (δια)σχίζουν το ποτάμι και ανακαλύπτουν ένα έρημο νησί με έναν κάτοικο, τον Mud. Ο Mud κρύβει ένα άστατο παρελθόν και πολλά μυστικά τα οποία θα αποκαλύψει βαθμιαία στα παιδιά καθώς θα γίνουν φίλοι και θα ζητήσει τη βοήθειά τους.

Οι έφηβοι, ένα είδος Τομ Σώγιερ, ρέμπελοι και περιέργοι θα τολμήσουν να προσφέρουν βοήθεια στο μυστηριώδη άνδρα με το ηλιοκαμένο δέρμα, το τατουάζ φιδιού στο μπράτσο, το πιστόλι στη μέση και το «ιερό» -κατ' αυτόν- πουκάμισο με το μάτι λύκου...

Μια σειρά από περιπέτειες ξεκινούν, μια ιστορία εξερεύνησης και καταδίωξης που δίνουν μια νέα απόχρωση στο νατουραλιστικό τοπίο του μύθου, μετατρέποντας το φιλικό κείμενο σε ταινία δράσης με ρομαντικό υπόβαθρο. Οι γυναίκες παίζουν ένα σημαντικό ρόλο κινώντας τα νήματα της αφήγησης, καθώς αποτελούν στόχο και κίνητρο διαφόρων ενεργειών.

Βασικός σκοπός του Mud είναι να βρει την αγαπημένη του και να φύγουν μαζί. Ο Ellis, από την άλλη, σαγηνεύεται από μια έφηβη, μερικά χρόνια μεγαλύτερή του, και εμπλέκεται σε διάφορους καυγάδες για χάρη της. Κάτω από αυτήν την οπτική γωνία και δεδομένου του αγέρωχου ταπεραμέντου του μικρού, θα λέγαμε, ότι αυτός αποτελεί έναν αντικατοπτρισμό της προσωπικότητας του Mud, με κάποια χαρακτηριστικά να προσομοιάζουν.

Μια ανδρική ματιά –του σκηνοθέτη- ξεχωρίζει στην προσέγγιση των σχέσεων μεταξύ των δύο φύλων, κατά την οποία οι γυναίκες δείχνουν επιπόλαιες, ακατανόητες και επιφανειακές. Ωστόσο, μια αλλαγή προς το τέλος ανατρέπει αυτό το δεδομένο.

Ο σκηνοθέτης βυθίζει τους ήρωές του σε ένα σύμπαν όμοιο με το χαρακτήρα τους ή τη ζωή τους. Ο Mud ζει σε ένα μεταβατικό σημείο, μεταξύ του ποταμού και του δάσους. Το ίδιο και η ζωή του βρίσκεται σε μία καμπί, σε μια κατάσταση ρευστή και αβέβαιη που ο ίδιος θέλει να αλλάξει. Επίσης, για τον έφηβο Ellis τα ιδανικά της παιδικής ηλικίας διαφεύδονται και γκρεμίζονται, καθώς ο ίδιος βαδίζει προς την ενηλικίωση, γνωρίζοντας τον πόνο και τους συμβιβασμούς που τη συνοδεύουν.

Το ρέμπλο, δε, η αίσθηση της φυγής και της ελευθερίας αντικατοπτρίζονται εύστοχα στην ιδέα των πουλιών που χαίρεται να κινηματογραφεί ο Νίκολς. Τα πουλιά εκτίθενται με διάφορους τρόπους: είτε με γενικά πλάνα να πετάνε στον ορίζοντα συνθέτοντας το ντεκόρ της αφήγησης είτε χαραγμένα στο σώμα σε μορφή τατουάζ. Η απεικόνισή τους, τέλος, στο μενταγιόν ενός προσώπου έρχεται να επιβεβαιώσει μια άσκηση ύφους του σκηνοθέτη. Το μοντάζ είναι εκφραστικό μιας διήγησης που κυλά –από τη μια- ήρεμα, όπως το νερό, χωρίς να λείπουν, ωστόσο, οι ξαφνικές ανατροπές (και οι αλλαγές οπτικής γωνίας). Οι ηθοποιοί είναι ίσως οι πιο κατάλληλοι για να ενσρκώσουν τους συγκεκριμένους ρόλους. Το αγέρωχο ταμπεραμέντο του Μάθιου ΜακΚόναχι συμβαδίζει απόλυτα με το χαρακτήρα που υποδύεται. Ο Τζεφ Νίκολς παραδίδει ένα έργο προσεγγμένο και αισθαντικό στο οποίο αρκετοί θα αναγνωρίσουν κάποια «ίχνη» του Τέρενς Μάλικ.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Μπορεί οι πρωταγωνιστές να είναι ηχηροί και το στόρι διανθισμένο με εκδικητικό κυνηγητό κι έναν αυτοκαταστροφικό έρωτα, αλλά η καρδιά της ταινίας ανήκει

στον λογοτεχνικό Τομ Σόγιερ. Από το μυθιστόρημα του Μαρκ Τουέν εμπνεύστηκε ο Τζεφ Νίκολς και ο μικρός που υποδύεται τον Έλις, ο Τάι Σέρινταν, που είδαμε και στο "Δέντρο της Ζωής" κρατάει το έργο χωρίς περιττά τσαλίμια και τραβηγμένες προφορές, αφού κοιτάζει με το βλέμμα ενός αυθεντικά πληγωμένου ρομαντικού και οδηγείται από την επικίνδυνη, και δραματικότατη, παρόρμηση της φτώχειας και της περιπέτειας - μια σαφής αναβάθμιση της παιδικής σκανταλιάς και της απλής ζωηράδας του βιβλίου σε νωχελική γνώση της πιάτσας στην πολυπλοκότερη σημερινή εποχή. Στον ανεξάντλητο Μισισιππί της ραστώνης και της εργατιάς, το νεαρόν της ηλικίας γεννάει την περιέργεια κι έτσι οι δυο έφηβοι, ανήσυχια αγόρια με εντελώς διαφορετικούς χαρακτήρες, αλλά φίλοι καρδιακοί, μπλέκουν σε περιπέτειες εξαιτίας ενός μυστηριώδους φυγά με άγνωστη προέλευση, που διηγείται φουσκωμένες ιστορίες και ψέματα ανάκατα με δεισιδαιμονίες του Νότου και μερικές πικρές αλήθειες. Τα ενήλικα πρότυπα δεν διεκδικούν δάφνες αγιοσύνης, σφύζουν από ατέλειες και τρύπες. Το "Ένα Καλοκαίρι" δεν φιλοδοξεί να είναι εκρηκτικό ούτε αλληγορικό όπως τα "Μυθικά πλάσματα του Νότου". Κινείται σαν παραπόταμος στη δράση που λειτουργεί ως προκάλυμμα για τη σπουδή των χαρακτήρων και του διάχυτου αισθήματος και ο σκηνοθέτης Τζεφ Νίκολς αναίρει την πλήρη ματαιώση της αγάπης με ένα απροσδόκητο, ανοιχτό, αισιόδοξο φινάλε, πιστεύοντας στη δύναμη της καρδιάς, αφού πρώτα αποδέχεται τη σκληρότητα της ζωής. Μια ενδιαφέρουσα, κάθετη αντίθεση στα καλοκαιρινά blockbusters, με επίσημη συμμετοχή στο περσινό Φεστιβάλ Καννών.

ΘΟΔΩΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΖΕΦ ΝΙΚΟΛΣ

Γεννήθηκε το 1978 στο Arkansas των Η.Π.Α. Έχει γυρίσει τρεις ταινίες: Ένα καλοκαίρι 2012, Το καταφύγιο 2011 και Shotgun stories 2007.

